

L'Esquella de la Torratxa

ANY XLIX Núm. 2461 15 cts. Atrassats 30

L'URBANO PROVIDENCIAL

—L'Ajuntament hauria de tenir uns urbans que poguessin aturar les tempestes que tants dolors porten a les cases dels humils.

Manuel Sugrañes

PRESENTA AL

Teatre Còmic

el nou espectacle

Joy-Joy

tercera part de

YES - YES

**BICICLETES
MOTOR**
Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

Els *menús* més deliciosos són els
del restaurant

Grill-Room

Escudillers, 8 :-: Café - Bar - Restaurant

Hotel ORIENT

RAMBLA DEL MIG, 20 :: BARCELONA

El més confortabe
El més espaiós
El més ben servit
E més còmode

PREUS MODERATS

Fotogravats

Vda. de P. Bonet

Reproduccions artístiques

Tallers: Aribau, 9, interior

Barcelona

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

La Naturalesa, obra de Déu

Nosaltres tenim un gravat de finals del segle XVIII que porta per títol *La naturalesa, obra de Déu, protegint a la innocència*. Aquest gravat representa un paisatge tempestuós, carregat de núvols negres i llamps lívids. A primer terme es veu un arbre que ajup

les seves branques sobre uns infants als que la tempesta ha sorprès en ple camp.

El passat dissabte ens miràvem aquest gravat amb una profunda tristesa. Que per què contemplàvem aquest gravat amb una profunda tristesa? Francament, perquè dubtàvem de què la Naturalesa fos obra de Déu.

Ens explicarem. Segons ens han dit, de Déu només se'n pot esperar lo bo: la rifa; una feina descansada, ben pagada i que duri sempre; una dona intelligent i que no t'enganyi; l'herència d'un oncle d'Amèrica, si és que a Amèrica encara queden oncles d'aquesta mena.

Si és veritat que de Déu només se n'ha d'esperar lo bo, la tempesta no és obra de Déu, sinó del Diable.—També el diable és mereixedor de la majúscula.—El passat dissabte una pluja espantosa caigué sobre Barcelona. Aquesta pluja, acompanyada de vent, va inundar les miserables barraques de la gent miserable—que és, dit sigui de pas, la gent més digna que viu a Barcelona—, va ensorrar parets, va matar a un home, quatre criatures i un gos. Aquesta pluja a nosaltres ens va costar trenta duros, perquè s'havia de representar una obra nostra—i de vostès—a l'aire lliure, que, naturalment, amb aquell mullader, no es va poder representar.

Després de tantes desgràcies no es pot creure que la Naturalesa sigui obra de Déu. Creure-ho així seria pitjor.

La Naturalesa, encara que el pobre Rousseau digués el contrari, és l'enemiga de l'home. Destruïx les seves vinyes, els seus blats, les seves hisendes. L'altre dia aquestes hisendes devien quedar molt atropellades. I, sobretot, devien quedar atropellats els seus habitants.

Mentre d'una manera infame es llencen els milions en la construcció d'una plaça que serà el Sinaí de la poca-solta, Barcelona no té cases per als obrers. Els obrers han de viure com a bèsties en barraques infectes, pagant per aquestes barraques deu i dotze duros al mes, exposats a què una tempesta els mati o els deixi en mig del carrer.

Aquesta tempesta ha estat causa de la mort de quatre infants. Però si aquests infants haguessin habitat un pis confortable, propi per a persones, haurien mort? Segurament, no. Es precis, doncs, destruir les barraques. Es precis, doncs, construir cases per a obrers. Es precis recordar-se dels pobres, dels treballadors, dels humils, perquè—repetim-ho una vegada més—, aquesta és la gent més digna i honrada que hi ha a Barcelona.

Es precis tenir pietat i no confiar en Déu, sinó en nosaltres mateixos, per a quan arribi una tempesta i pugui matar als infants que no tenen la sort de viure al Passeig de Gràcia o en qualsevol altre carrer aristocràtic.

LLUIS CAPDEVILA

UNA RECLAMACIÓ

L'altre dia es presentà un lector de L'ESQUELLA a la nostra Redacció demanant 15 pessetes per a una "boquilla" d'àmbar per a cigarret.

Nosaltres, estranyats, demanàrem el motiu de la reclamació, i el lector ens va dir:

—D'això en té la culpa el vostre dibuixant Opisso. Estava fumant, he comprat el setmanari i, en obrir-lo i veure la plana dels badalls, se m'han encomenat, m'ha caigut la "boquilla" i s'ha trencat.

EL CAVALL DE CARRERES

Un bon burgès estava al llit amb la seva esposa. L'home dormia, i ella estava desperta. El burgès somniava. De sobte es posà a repetir una paraula: Zela! Zela! Zela!

L'esposa el despertà i li preguntà severament:

—Qui és aquesta Zela? A veure! Contesta'm.

L'home es donà compte de la seva situació, i digué: —Zela? Sí, és una euga molt bona. En cada carrera jo aposto per ella, i sempre guanyo.

Al cap de dos dies, el burgès hagué de sortir de viatge.

Estigué fora quinze dies. En tornar, preguntà a la seva esposa el que havia passat.

—No res—digué ella—. Ah, sí! Me'n descuidava. Zela, el teu cavall, t'ha telefonat.

UN NOU SAGRAMENT

El divorci cada dia és més freqüent, especialment a l'estranger.

Gairebé podríem dir que ja forma un nou sacrament, el sacrament de l'adulteri.

LA PENITENCIA

Un home tenia la costum de renegar molt. Un dia que s'anà a confessar, ho explicà al confessor.

—Bé, fill meu—li digué—. Us poso com a penitència que cada cop que renegueu doneu 100 pessetes a algú, a gausevol, a un pobre, a una dona. Aquesta serà la única manera de corregir-vos.

—Teniu raó—contestà, i engegà un renec.

L'home quedà tot confós i es tragué 100 pessetes i les allargà al confessor.

—No, jo no les puc admetre; doneu-les a algú més.

El penitent sortí el confessorari, i trobà una gentil noia que resava. Se li acostà i allargant-li les 100 pessetes, li digué:

—Teniu. Accepteu això, és el compliment d'una penitència.

—Bé—contestà ella—. Però, on ens fiquem? Es el cas que tots els confessoraris estan ocupats.

AIXO DE LA MALA VIDA

Això de la mala vida—cada dia ens en convencem més—és un cuento, un cuento que s'han inventat quatre escriptors poca-soltes per a fer tornar ximple a la gent, més ximple del que és.

L'altre dia el glossador parlava, en aquestes mateixes columnes, d'un fumader d'opi descobert al carrer de Salmorón. El glossador es planyia de l'existència d'aquest fumader. I s'estranyava de què s'hagués descobert en un carrer tan tranquil i tan honest com és el carrer de Salmorón.

Doncs, bé, ara resulta que el glossador, seguint a la premsa diària, s'havia equivocat. Ni de la premsa es pot fiar un! Resulta que el famós fumader d'opi no és altra cosa que un salonet decorat a estil xinesc. Resulta que el amo del pis no és un viciós ni un cràpula, sinó una persona del tot honorable.

Quin desengany hauran tingut les porteres romàntiques! Adéu fumader, d'opi! Adéu, perversitat! Adéu, novella!

I és, que diguin el que vulguin, la mala vida a Barcelona és un cuento. La mala vida a Barcelona no existeix. La varen inventar uns quants escriptors i dibuixants mal alimentats. Però, els hi diem la veritat: la mala vida no existeix.

Vostès ens diran: Doncs, i els prostíbols, i les tavernes, i els lladres i els carteristes del districte V? No hi ha tals prostíbols, no hi ha tals lladres, no hi ha tals carteristes. Els districte V és un districte per a forasters. Els lladres, cupletistes i demés gent dolenta, són llogats.

Com, llogats? Sí, senyors: llogats per l'Ajuntament en combinació amb l'Atracció de Forasters per a donar interès a la ciutat, ja que una ciutat sense mala vida no té cap atractiu.

La gent dolenta del districte, no n'és de dolenta: en fa. Per això els subvenciona l'Ajuntament. La gent dolenta són una mena d'empleats municipals que per comptes de treballar a l'oficina, treballen en ple carrer.

VIRAI

Les petites meravelles

PERQUE PERDURI LA BESADA

Perquè perduri la besada
et vull besar saltant del llit,
mostrant poruga i admirada
un clap de sol en cada pit.

SON LES TEVES MANS

Són les teves mans
sobre el llibre càlid,
la frescor... Instants
color malva pàl·lid
com les teves mans...

LES VORES DEL TORRENT

Canten les aigües del torrent
la cançó suau de la son dolça.
Mor la cançó dins de la molsa
que va fruint-la lentament.

I l'estimada s'ha ajassat
sobre la llum verda i molsuda.
La cançó lleu adés vençuda,
tota l'arbreda l'ha escoltat...

CARLES SINDREU PONS

Inundació

A la nostra ciutat ha caigut una pluja grandiosa. Feia molt, molts anys que no s'havia vist; durant una hora varen caure cinc litres d'aigua per minut per cada metre quadrat. Tot Barcelona s'inundà; les pèrdues foren grans; hi hagueren víctimes.

Sembla que la pluja fou deguda a un pacte entre el senyor Nebot i Sant Pere. Al senyor Nebot li va convenir la gran pluja per a què fes malbé un xic la Plaça de Catalunya, puix que l'home té una nova idea i vol desfer la seva obra, però tenia por que el poble no es cansés de tant fer i desfer; per a això, si una cosa superior li desfà la Plaça, ell pot dir "Yo no he enviado mis barcos a luchar contra los elementos", i al fer-la nova pot fer-la tranquil·lament d'una altra manera.

OBERTURA DE CAÇA

Disposats a caçar una guatlla... i a explicar-ne cent mil.

L'obediència no és sempre intel·ligència

En un Museu entrà un conserge nou. Li donaren l'ordre de no deixar entrar ningú senes que abans deixés el seu bastó al guarda-robes.

El primer que entrà fou un senyor amb les mans a les butxaques.

—Senyor, ha de deixar el bastó.

—El bastó? Però si no em porto!

—No hi fa res. M'han dit que tothom havia d'entrar amb bastó i deixar-lo a la porta. Si no el va a buscar, no el podré deixar entrar.

Fulls d'estiueig

I

He assistit a un ball de societat en el casino. Com en una festa major de barriada, una "comisión" de "niños-bien" de la colònia, han guarnit la sala amb uns fanals de paper de colors llampants, uns bambús, unes palmeres, disposat amb un gust rampló i deplorable sota un devasall de bombetes elèctriques que us enlluernen completament.

Desvagat m'he assegut davant d'una tauleta i he hagut de cridar varies vegades al cambrer perquè em servís una cervesa. Me l'ha portat un xicot jove, alt pàllid, amb una rara elegància en els modals i un deix de paraula quelcom sentimental i romàntic. Després he sabut que havia estat "croupier" d'un còrcol militar, juntament amb un germà seu. Aquest, mitjançant la influència d'una poderosa recomanació, ha esdevingut funcionari d'una secretaria de jutjat de Barcelona. Aquell, menys sortós, conserva encara l'americana ribetejada de tall irreprotxable, però ha canviat el pulcre pantaló ratllat per un davantal blanc... La petita història del cambrer d'aquest casino d'estiuejants, m'ha semblat tot un poema, en mig de la prosa banal i estúpida de l'ambient de la multitud abigarrada i compacta.

Els sons aspres i metàl·lics de saxafon i el trombó de vares ataquen les primeres notes de l'últim "charlestón". Fins al veure entrar les parelles, no m'he assabentat que es tractava d'un ball de "mantons". Damunt els vestits vaporosos d'elles delineant-se clares, insinuants, les formes, uns fulls de paper enormes, amb roses pintades de groc, de vermell, de blau, contribueixen a donar a la sala l'aspecte d'una "verbena" de qualsevol rústega ciutat d'Andalusia.

Atret per la placidesa de l'hora, m'he quedat al casino fins altes hores de la nit. L'atmosfera de la sala de ball, carregada de pols i d'una mica d'Origan de Coty que resisteix la desagradable olor que fan el tabac anglès i la carn suada en col·laboració, deu haver influït a què una família hagi vingut a la terrassa a assentar-se vora meu. Ens hem saludat per pura cortesia. El pare és un viatjant de joies estrangeres retirat del negoci, resultat d'una afortunada operació financiera. Amb tot, la seva muller i la seva filla conserven encara imborrable el tipus aburgésat de quan eren botiguers d'un important "colmado" del carrer de Sans.

A poc ha vingut el cambrer que m'havia servit a mi i els pregunta discretament:

—Què pendran els senyors?

—"Ya hemos tomado café en casa. Si acaso más tarde.

Un somriure fi, tallant, al costat d'uns breus mots d'excusa han estat l'epíleg d'aquesta petita escena.

I al passar el cambrer vora meu, m'ha adreçat una salutació amb una fonda expressió de timidesa que m'ha deixat endevinar endins del seu rostre pàllid i dels seus ulls d'un blau grisos, la petita tragèdia que traspua sa mirada trista i manyaga alhora i que procuraré copsar en tota la seva intimitat.

SALVADOR MARSAL

Vull ofegar de vi el cor

Vull ofegar de vi el cor
perquè em plagui més la vida,
per no senti el gust de Mort
que hi ha al fons de la mentida.

Per no saber que som pols
i sacs d'orgull i vilesa,
per tenir l'esguard més dolç
i la parla més encesa.

Vull ofegar de vi el cor,
què hi fa que faci tintines?
Encar que vagi de tort
veuré les coses més fines.

Estimaré el bé i el mal
perquè el vi tot ho illumina.
Si em fa caure, tant se val;
ningú sap perquè camina.

Ningú sap a on caurà,
ni si esclafarà cap rosa;
el vi el cor m'alegrarà
i alegrarà tota cosa.

Fins que el vi em surti pels ulls
i em rebenti la paraula
vull beure oblidant embrulls.
Taverner, porta vi a taula.

El vi a la taula és el seny
i enforteix el moll dels ossos,
i si massa el braç empeny
i el vas cau i se'n va a trossos

ens fa ser semblants a Déu,
que amb la seva mà divina
d'un grapat de pols ens féu
i ens tomba i ens esbocina.

Què hi fa que resti el vas buit
amb una sola glopada?
En un moment de descuit
vindrà la Mort congelada.

Ens estendrà en el camí
o ens trencarà la paraula..
Taverner, posa més vi,
que no s'acabi el vi a taula.

Vull ofegar de vi el cor
perquè em plagui més la vida,
i no senti el gust de Mort
que hi ha al fons de la mentida.

SALVADOR PERARNAU

ESPURNES

El senyor "Samotràcia"

Veus ací que una vegada un ase carregat de diners va decidir comprar-se un automòbil. Efectuada la compra i contractat el corresponen xòfer, l'ase cridà a aquest i l'acompanyà al garatge.

—Veieu? Aquest és el nou vehicle—digué assenyant un esplèndid auto—. Em penso haver fet una bona adquisició, encara que em consta un ramat de pessetes; però a mi no em ve d'aquí, perquè sóc molt ric, sabeu? —digué l'ase, vanitosament.

—Molt bé, senyor.

—Aquí hi han els accessoris, els bidons d'essència... Tindreu cura de tenir-lo a punt de marxa demà a tal hora.

—Perfectament.

—Suposo que no hi manca res?...

El xòfer visura l'auto.

—No hi trobo a manca res.

—Em sembla que us equivoqueu; fixe'u-vos amb el radiador.

—No atino...

—Sí, home. Aquells ninots que porten gairebé tots els automobilistes!

—Ah, comprenc! El senyor es refereix a la mascota que va collada al radiador. Desitja posar-n'hi una?

—Es clar que ho vull! Podrien creure que no la duc per estalviar, i fóra ridícul. Ja us hi dit que a mi no em ve d'aquí...

—Sí, sí; ja ho sé.

—... i, per tant, aneu de seguida a comprar-me'n una.

—Té preferència per algun model determinat?

—Què us diré... Això no m'interessa. Vós, que sou de l'ofici, sabreu millor el que correspongui.

El xòfer anà a complir la comanda, i, a l'endemà, l'amo corregué cap al garatge per provar l'auto, disposat a córrer molt per no anar enlloc. Anava a obrir la portella, quan, fixant-se amb el ditxós radiador, cridà tot seguit al xofer.

—Escolteu: què dimontri heu posat aquí davant?

—Es l'encàrrec que va fer-me el senyor...

—Com s'entén! Jo us hi encarregat aquesta rampoina? Però que teniu els ulls al clatell? Això és un rebrec!

—Senyor meu, si és una reproducció del més pur classicisme!

—A mi els clàssics no m'interessen!—crida enfadat l'ase aurífic—. Jo pago per coses noves de trinca, i l'estàtua aquesta té les ales escarbotades. Us han enganyat!

—Però si és la Victòria alada de Samotràcia...

—Psst! No em repliqui. Desmunti-la tot seguit i torni-la a la botiga, que n'hi donguin una altra, però sencera!

—!!!

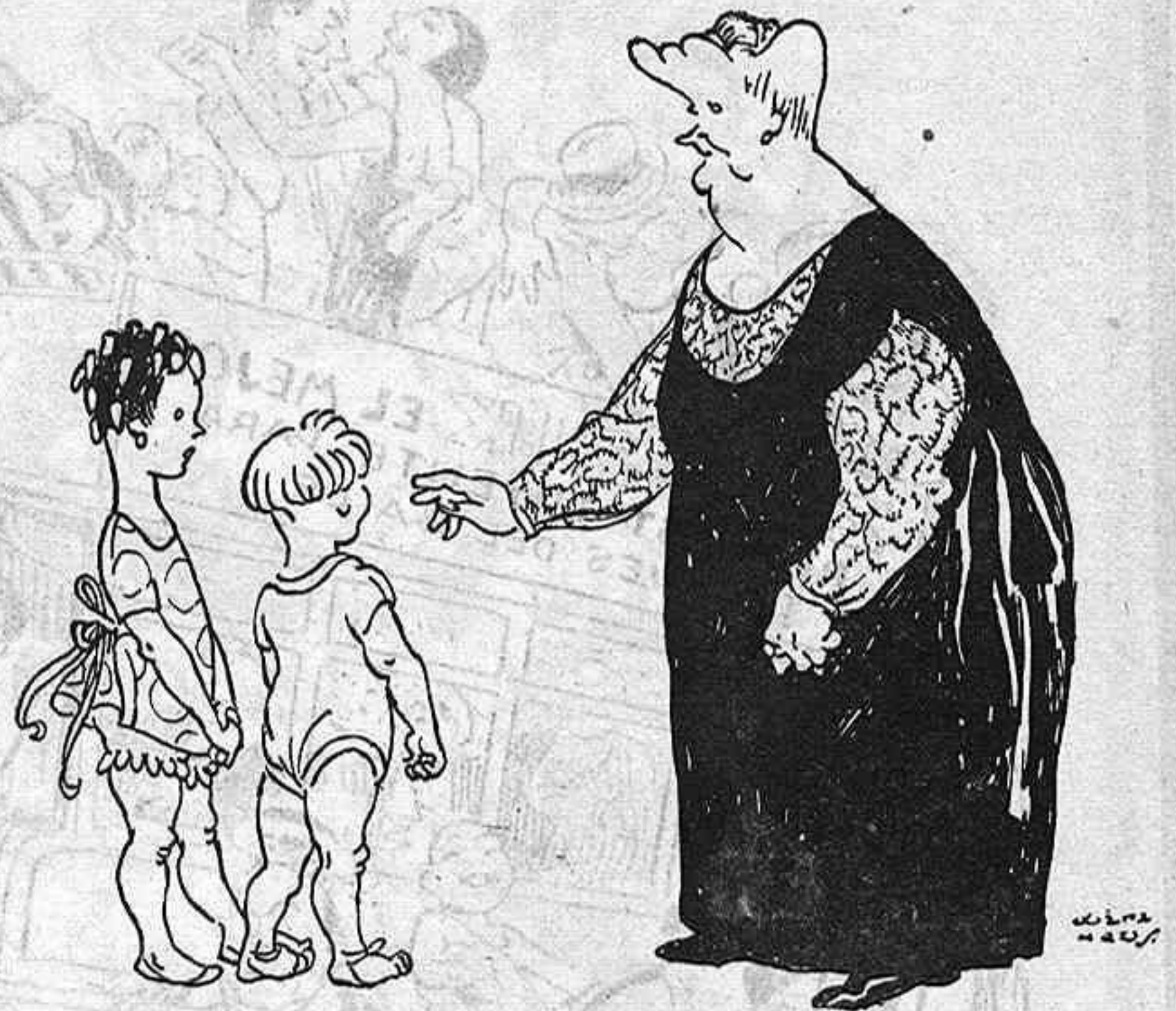
—I digui al senyor Samotràcia que de mi no se'n burla ningú!

UN HOME SINCER

—I no us inquieta el passat?

—No, senyor jutge. El que m'inquieta és l'avenir.

ELS INFANTS I LES BONES COSTUMS

—Us haveu d'abstenir de jugar a casats. Veieu? Jo bé hi podria jugar i no ho faig!

A uns ulls

Són els teus ulls, de llum diamantina,
l'estela rutilant del meu destí,
que em marquen amb sa llum—claror divina—
tota la vida i el camí a seguir!
Són els teus ulls, de llum diamantina,
l'estela rutilant del meu destí.

JOAN BAGO

MANUEL VALLDEPERAS

Confusió

Seguint els exemples del rei Salomó, en Nàndia no parava de clamar arreu en defensa de la poligàmia, objectant que, si en temps passats es permetia que un savi pogués tenir siscentes dones legítimes i mil concubines, no hi havia dret que en els actuals es perseguís l'home que cau en el delictes de bigàmia, o sia de casar-se dues vegades.

Ell, amb la dèria que tenia pel sexe femení, s'hauria casat tantes vegades com li haguessin permès llurs mitjans, car estava persuadit que el contreure aquest compromís tenia l'obligació de mantenir les dones corresponents.

I en les seves nits d'ensomni ja es veia passejant pels carrers, com Salomó pels de Jerusalem, montat a la grupa d'un cavall blanc i de cua negra i precedit pel sèquit d'eunucs de fidelitat indiscutible. Com el rei savi, també li hauria agradat veure's contemplat pels ulls mig en èx-

tasis de les filles de Sió, i així anar tirant, entre platxeris.

Però la realitat del present és aclaparadora i tenia d'accontentar-se amb la seva dona legítima que romanía sota la salvaguarda d'una sogra furibunda. D'ilegítimes procurava tenir-ne tantes com podia, i per aquest motiu en Nàndia donà peu a què es desenrotllés una escena de les moltes que acostumen a passar entre els que cerquen aventures il·lícites per mor de què no poden englobar-les dintre la legitimitat.

La va veure al tramvia, la seguí, li parlà, va escriure-li després, i, per últim, es varen donar la cita corresponent a casa d'ella.

Però en el precís moment de traspasar el llindar de la torreta, un auto va parar-se al davant de la porta reixada. Aleshores l'esperverament fou majúscul. No sabien on amagar-se, fins que ella, més decidida, l'agafà per la solapa de l'americana i l'empenyé fins a un quartet que hi havia al costat del garatge.

I allà quedà tancat hores i més hores, no atrevint-se

a sortir, fins que al cant dels galls començà a desensopir-se en veure que ningú li obria la porta per a dir-li: "Marxa!", i determinà tocar *pirandó*. Forfollà el pany i apretà cap en fora la porta amb l'espatlla per a obrir-la, però tot fou endebedes, car no cedia de cap manera.

Decepcionat, s'arraulí en un reconet, entre mig de mals endreços, i esperà amb resignació la vènia d'aquella dona, amb l'esperança que l'obriria tantost es pogués desfer del seu espòs.

Passaren les hores, i després d'una dormideta consultà el rellotge de pulsera i vegé que eren les onze del matí. Al cap de poc sentí la veu de l'adúltera, les seves rialles, el trepidar del motor d'un auto, una reixa que es tanca i el lladruc d'un gos. Al cap de poc, un silenci més que sepulcral perquè ni tan sols si sentia soroll de trencament d'ossos.

Allò acabà d'enfutismar-lo, i començà a apretar de nou la porta cap enfora desesperadament, encara que fou inútil: la porta no s'obria.

A les dues de la tarda l'estómac semblava que li deia:

"Tinc gana!". I tornà a forcejar el pany, a apretar sense esma la porta, acabant per asseure's damunt d'una maleta vella en espera de què una hora o altra el treurién d'aquell captiveri.

No obstant, poc després, sentí uns passos sobre la grava del jardí. Picà a la porta, disposat a plantar cara al que fós. Els passos s'acostaren a la maleïda porta. Ell mirava pel pany i, sense poder evitar-ho, rebé una tremenda trompada a la cara que li féu perdre el món de vista.

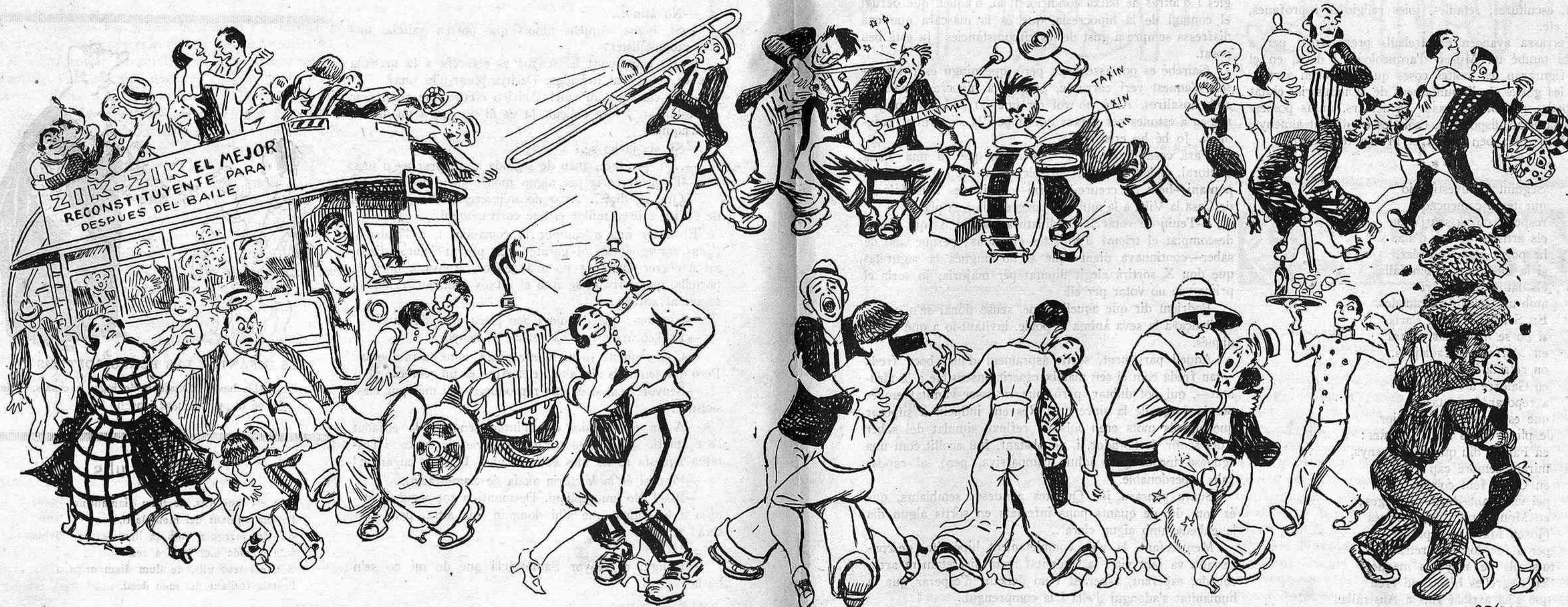
Un cop reaccionat, es vegé davant del jardiner de la torra que se'l mirava estàtic. No s'entregués en donar explicacions ni bufetades, i apretà a córrer cap al carrer, esbufegant, com si acabés de sortir d'un aparedament.

Ja en el taxi, que el portava al costat de la seva legítima, no parava de preguntar-se:

—Però, com dimoni apretaves la porta cap enfora, si s'obria cap endins!

F.

Plagues del temps

LA CHARLESTOMANIA

XERRAMEQUE ARTÍSTIQUES

AIXO S'ESCAMPA — INVESTIGACIONS

Sí, senyors, això de l'afició a les Belles Arts comença a escampar-se arreu de Catalunya. Ara mateix, malgrat la calor que fa, tenim oberta a Vilafranca del Penadès una ben interessant exposició de pintura vilafranquina, la qual no he pogut veure, primer perquè em resulta una mica apartadeta, i segon, perquè tot i anant a Vilafranca, a mi em costaria unes pessetes l'anar a veure-la.

També a La Garriga hi ha exposició d'art, composta de bon nombre de pintures que de la seva darrera *tuornée* per França ha portat el distingit artista Andreu Damesón, i de les quals me n'han arribat bones noves.

Ambdues exposicions són força visitades, ço que vol dir que creix el nombre dels *amateurs*.

També ho és el Museu que acaba d'obrir al públic el "Casal Popular" de Rubí, el qual, amb tot i ésser jove-net, comença a resultar interessant, car té una mica de cada cosa: grecs de l'edat de pedra i del bronze; ceràmica ibèrica i romana; vidrieria, pisa catalana, armes, monedes, escultures, retaules, joies religioses i profanes, etcètera, etc.

A Terrassa avancen els treballs preparatoris per a muntar-hi també un Museu d'arqueologia i d'art, en el qual hi figuraran les moltes coses que es troben arreconades a les golfes de l'Ajuntament de la industrial ciutat i escampades per moltes cases particulars, quins possessors sembla estan disposats a cedir-les en dipòsit almenys, per tal de què sia ben nodrit el Museu terrassenc.

Seguint la investigació que tenia començada respecte on passen l'estiu els artistes de cap d'ala, he pogut posar en clar, si la memòria no em falla, els datos que donaré amb un parell de plomades. En Sert es troba a París, si no se n'ha anat encara; en Meifrén a Cadaqués, on retrata la mar blava; en Galofre a l'Empordà a reposar de la tasca que es donà l'any anterior, de pintar tants sants i santes; en Fabrés diu que és a Arenys, mirant sempre cap a Itàlia; en Casas fent colació pel vell Sant Benet de Bages; en Montserrat i en Marqués (Josep Maria), es preparen per a fer doscents retrats, tots ells de senyores maques. En Segrelles hi ha qui creu que s'ha arribat fins a Austràlia a cercar postes de sol

i matinades fantàstiques; l'Opisso no s'ha mogut de Barcelona, per ara, car li donen molt que fer les xicotetes que es banyen, i en quant al gran Rusiñoi, fa com sempre, corre i salta, i tan prompte va a Aranjuez, com és a la Illa daurada, per pintar aquells jardins que sols mirant-los encanten, i que ja l'han proclamat primer jardiner d'Espanya.

C. ARBO

La sinceritat, a recó

Avui com avui, la sinceritat no és la més apreciada qualitat que pot posseir l'ésser humà. Parlar amb el cor obert—com se sol dir—no produeix, generalment, aquell efecte favorable que la lògica fa pre-veure.

La nostra vida està ilustrada amb paisatges fantàstics que adornen exteriorment els nostres instints ideològics i d'altres de baixa condició. I, ai, d'aquell que defugi el contagi de la hipocresia, que és la màscara que ens disfressa sempre a gust de les circumstàncies! Ja està ben posat.

Gairebé es pot assegurar, però, que ningú està desposseït d'aquest verí corrupte, perquè la hipocresia neix ja amb nosaltres. Això no vol dir que no poden despullar-nos-en a estones per deixar que imperi la sincernitat breument. Jo bé ho crec així.

Farà cosa d'uns sis o vuit anys, que en una diada electoral, el batlle del meu poble, convertit en orador espontani—hem de creure-ho així—, deia des dels balcons de Casa la Vila, a la multitud congregada a la plaça:

—Teniu de votar la candidatura de don X, qui té per descomptat el triomf d'aquestes eleccions; perquè heu de saber—continuava dient—que si no tinguéis la seguretat que don X sortirà elegit diputat per majoria, jo seria el primer de no votar per ell.

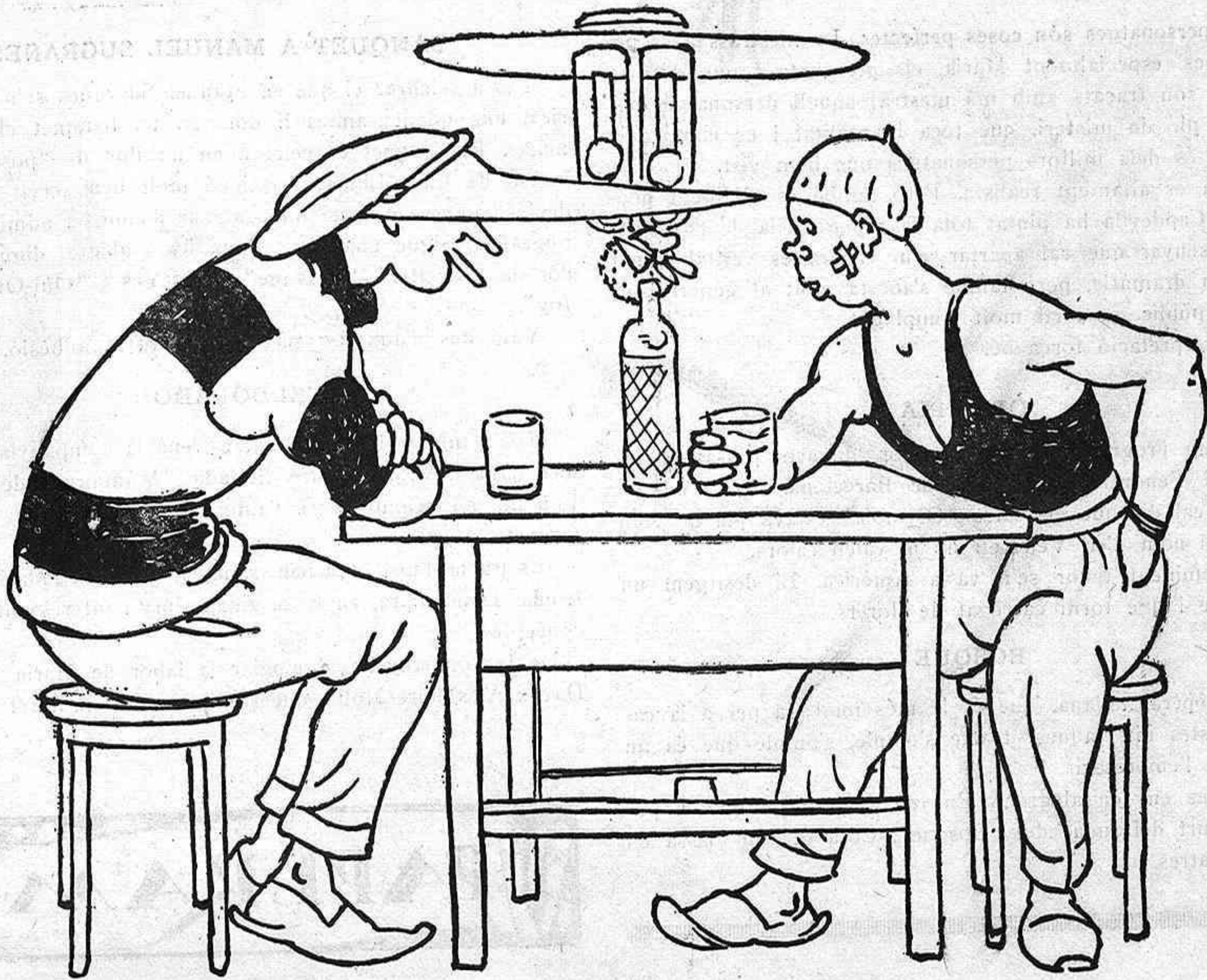
Podríem dir que aquell home, sense donar-se'n compte, llençava la seva ànima al poble, invitant-lo a què el judiqués.

Aquell parlament, sortit àsprament d'una boca freda—tan freda com el seu mateix esperit, insensible a la idealitat—, qui pot dubtar, però, que va ésser vomitat empès per la força de la sinceritat! Res ens indueix a suposar que aquells mots eren sols un reflexe simulat del saber i del sentir de l'orador, i, no obstant, fou acollit com una agudesa inconscient, àdhuc compassiva, però, al capdavant, imperdonable.

Suara pensava jo: Quantes agudeses semblants, que és com dir de quants pous infectats en sortís algun dia la galleda amb aigua clara...

Mentrestant, la vida completament hipòcrita, desconcertant, va fent via i la sinceritat resta discretament arreconada, esperant, esperant i no deixant d'esperar que la humanitat s'adongui d'ella i la compregui.

XORCA DE TORDERA

DESCANS DOMINICAL

—De manera que no vas obrir-lo de dalt a baix el teu contrincant?

—Ja saps que els diumenges no es permet obrir res.

Oh, minyona, minyoneta!...

Oh, minyona, minyoneta,
qui et podés donâ un petó!,
qui et podés besâ en la boca
sense fer gens de remô.

Oh, minyona, minyoneta,
la del peu xic i bufó,
la de les galtes de rosa
i del cosset xicarró.

Jo et voldria tantes coses
que te'n demano perdó,
jo et voldria tantes coses!...,
i no et tinc ni un sol petó.

Oh, minyona, minyoneta,
qui et podés donâ un petó!,
qui et podés besâ en la boca
sense fer gens de remô.

BARCELONA

La companyia de comèdies de Manuel París ha estrenat l'obra del nostre estimat company, en Lluís Capdevila, "Noche sin fin", poema dramàtic en un acte.

"Noche sin fin" és una obra de nou estil en la producció plena d'èxits d'en Capdevila. L'escena és un cafè mixte de bordell dels molls d'una gran ciutat. Desfilen pels ulls dels espectadors tipus diversos, anormals tots ells. Les noies de la casa són unes bones xicotes que senten la tragèdia de la seva miserable vida; totes voldrien fugir-ne, però la fatalitat les reté. Maria, la més bella i bona de totes, és la que més sent la tragèdia; alhora, la seva bellesa la fa més víctima que les altres del despotisme de la mestressa. Maria es daleix per un fill, però la seva vida viciosa li ha dut l'esterilitat de les entranyes. I un dels cops que surt al carrer, troba un infant abandonat. No pot ésser ja més feliça. Aquell infant trobat la recompensarà de la seva fatalitat. Però l'infant trobat es mor. I Maria, sense fill, ha de tornar a sentir intensament la seva tragèdia. Aquesta és l'obra. L'ambient i la psicologia de

LLUIS BOTA I VILLA

tots els personatges són coses perfectes. La mestressa, les pobres dones, especialment Maria, els personatges que desfilen pel cafè, són traçats amb mà mestra; aquell personatge desconegut, ple de misteri, que toca la realitat i es compadeix de totes, és dels millors personatges que hem vist.

L'obra és altament realista. Però també és altament poètica. En Capdevila ha pintat tota la repugnància de l'ambient per a ensenyar que cal apartar-se'n. L'obra és veritablement un poema dramàtic, però també s'aocsta molt al gènere guinyol. El públic en sortí molt complagut.

La interpretació força bé.

OLYMPIA

Amb un programa de festa major, dimarts passat el tenor Emili Vendrell es despedia de Barcelona.

Ja no cal dir que el teatre "Olympia" estava ple de gom a gom. Al nom d'en Vendrell no hi valen calors.

Ara l'eminent tenor se'n va a Amèrica. Li desitgem un bon viatge i que torni carregat de llorers.

BOSQUE

Amb l'òpera italiana, que és la més indicada per a la calor d'aquestes nits, aquest teatre s'omple, s'omple que és un gust per a l'empresari.

Nosaltres ens en alegrem. Ens en alegrem perquè el públic mai surt defraudat del "Bosque". Cosa que no passa en tots els teatres.

LA GENT CULTA

—Aquest crani deu ésser antidiluvià.

—Ca! T'equivoques, almenys és de cinc mil anys abans.

BANQUET A MANUEL SUGRAÑES

Per a celebrar el que en Manuel Sugrañes se'n va a Amèrica, uns quants amics li donaren un banquet el passat dimarts. El banquet es celebrà en un lloc de "postín": la terrassa de Cà'n Llibre, i estigué molt ben servit. Al voltant de les taules s'assegué un centenar d'amics i admiradors d'en Sugrañes. Sigué una festa simpàtica i alegre, digna del creador de "Ric-Ric", "Kiss-me", "Yes-Yes", "Oui-Oui" i "Joy-Joy".

Vagi des d'aquestes pàgines la nostra adhesió.

ELDORADO

En la funció del seu debut estrenà la companyia Vila-Daví una obra d'Alfons Roure titulada "Muntanyes del Canigó", fou un nou triomf per a l'autor de "Corpus", un nou triomf força merescut.

Es tracta d'una obra ben tramada, ben dialogada i ben construïda. D'una obra, en fi, originalíssima i interessant baix tots conceptes.

De la companyia, cal elogiar la labor de Maria Vila, Pius Daví i Alexandre Nolla, que són actors del milloret que corre.

BOB

"El Comerç i les seves lleis", per Alvar de l'Helguera Editorial Cultura. Barcelona.

Si féssim una enquesta entre els nostres homes de negocis i els preguntéssim, per exemple, quina idea tenen de les conseqüències jurídiques d'un acte mercantil qualsevol, segurament escoltaríem conceptes d'una gràcia força significativa.

Potser algú dirà que de lleis basta que en sàpiguen els advocats? El mateix fóra que els arquitectes s'entestessin a no voler tenir compte dels agents atmosfèrics. Si aquests, per pujar els seus edificis ben sòlids necessiten no negligir cap detall important, aquells cal que en tinguin també cura, per tal de bastir el seu negoci sobre bassaments fermes i segurs.

"El Comerç i les seves lleis", original d'Alvar de l'Helguera, està perfectament orientat en aquest sentit: Que tots els que intervenen en l'activitat mercantil tinguin sempre a l'abast una excel·lent obra de consulta que pugui guiar-los en el camí dels negocis, tan creuat de responsabilitats.

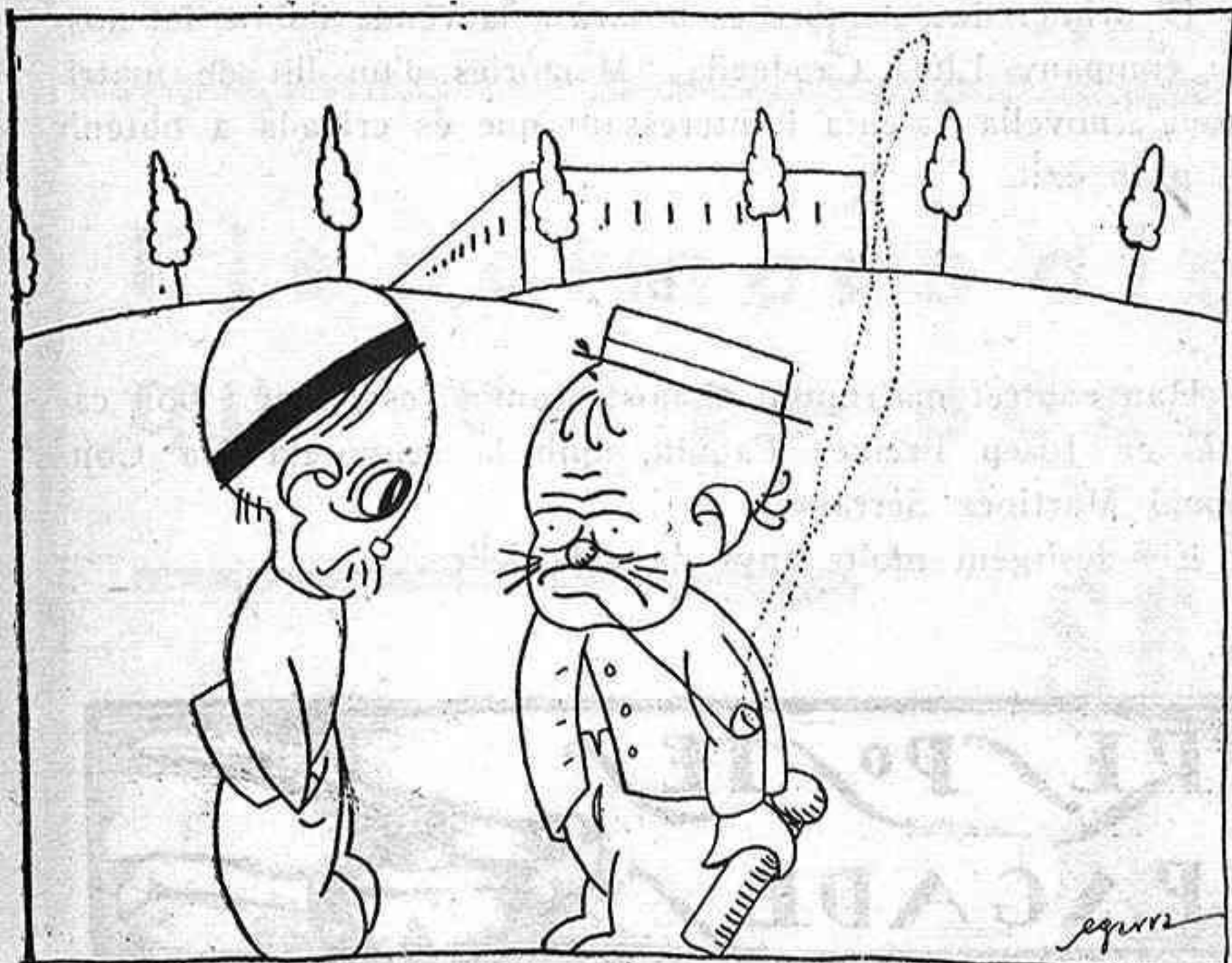
"El Comerç i les seves lleis" és una obra original en la forma i veritablement útil en el contingut.

No és una simple col·lecció de lleis. Tampoc comenta els seus articles. Es limita a exposar pràctica i planerament l'esperit d'aquelles, en tot ço que es refereix a les necessitats actuals del comerç hispanoamericà.

El seu autor, Alvar de l'Helguera i García, professor mercantil i ex catedràtic per oposició, ha viscut els negocis, ha figurat entre l'element gestor de grans empreses espanyoles i americanes, i en aquest llibre hi ha posat el fruit dels seus estudis i experiència.

Forma un elegant volum de més de 250 planes, delicadament imprès.

ALPHA

CASUÍSTICA

—I com ho sabia que la dona l'enganyava?

—Perquè ella mateixa li va dir.

—Però així ja no l'enganyava!

FUTBOL

La Festa Major de Gràcia no pot dur-se a cap si no hi ha alguna manifestació esportiva; decididament els graciencs són uns veritables esportius, i res ho demostra tant com el fet de què abans que la ballaruga vulguin preocupar-se per les coses d'esport, encara que troni i que caigui l'aigua com mai no havíem vist.

Dissabte passat, tal com ja vàrem anunciar, vàrem tenir l'"Sparta", de Praga, que encara continua essent dels millors equips que han trepitjat els nostres camps.

La tempesta que va caure al matí, no fou pas objecte que enterbolís l'èxit del partit; al contrari, la fresqueta que ens va dur, permeté que es desenrotllés amb més tranquil·litat, tant pels jugadors com pels pobres espectadors.

En canvi, el diumenge, ja va ésser una altra cosa, la calor era forta, i res ho prova tant com l'excitació dels jugadors que es clavaven cada trompada que ni mig minut hauríem volgut trobar-nos al seu lloc. Fins Samitier—el "hombre langosta", com li diuen, però que nosaltres ens guardarem prou de dir-li—, que actuava de reforç, hi va fer el que va saber. Valgui la bona voluntat.

En resum, els dos partits varen resultar amb dos empats a dos "goals", i d'això en pot estar ben satisfet l'Europa", car dos resultats així l'honora molt i altra cosa no mereixia després de l'esforç que li representava el fer venir els jugadors txecs.

El "Gràcia" també va voler celebrar la Festa Major, però

aquests se la varen carregar de valent jugant contra el "Sans", car varen perdre per 5 a 2.

Es clar, els seus jugadors devien voler fer com els homes en els "tiberis" propis de la festa, i al camp les comes no volien respondre a la seva voluntat, i varen quedar lluits.

CICLISME

Us creieu potser que els graciencs, per celebrar la seva festa s'emparaven només al fútbol? Doncs, aneu ben equivocats; hi va haver ciclisme i d'allò que se' dnu del milloret.

Hi va haver una cursa de 150 quilòmetres que constituï una revelació d'un aprenent (podríem dir-ne), al costat dels asos. La va guanyar en Ratera.

Demà passat començarà la VIII Volta a Catalunya, prova ciclista que cada any va augmentant en importància, tant per la distància a córrer, com pels "routiers" que hi prenen part.

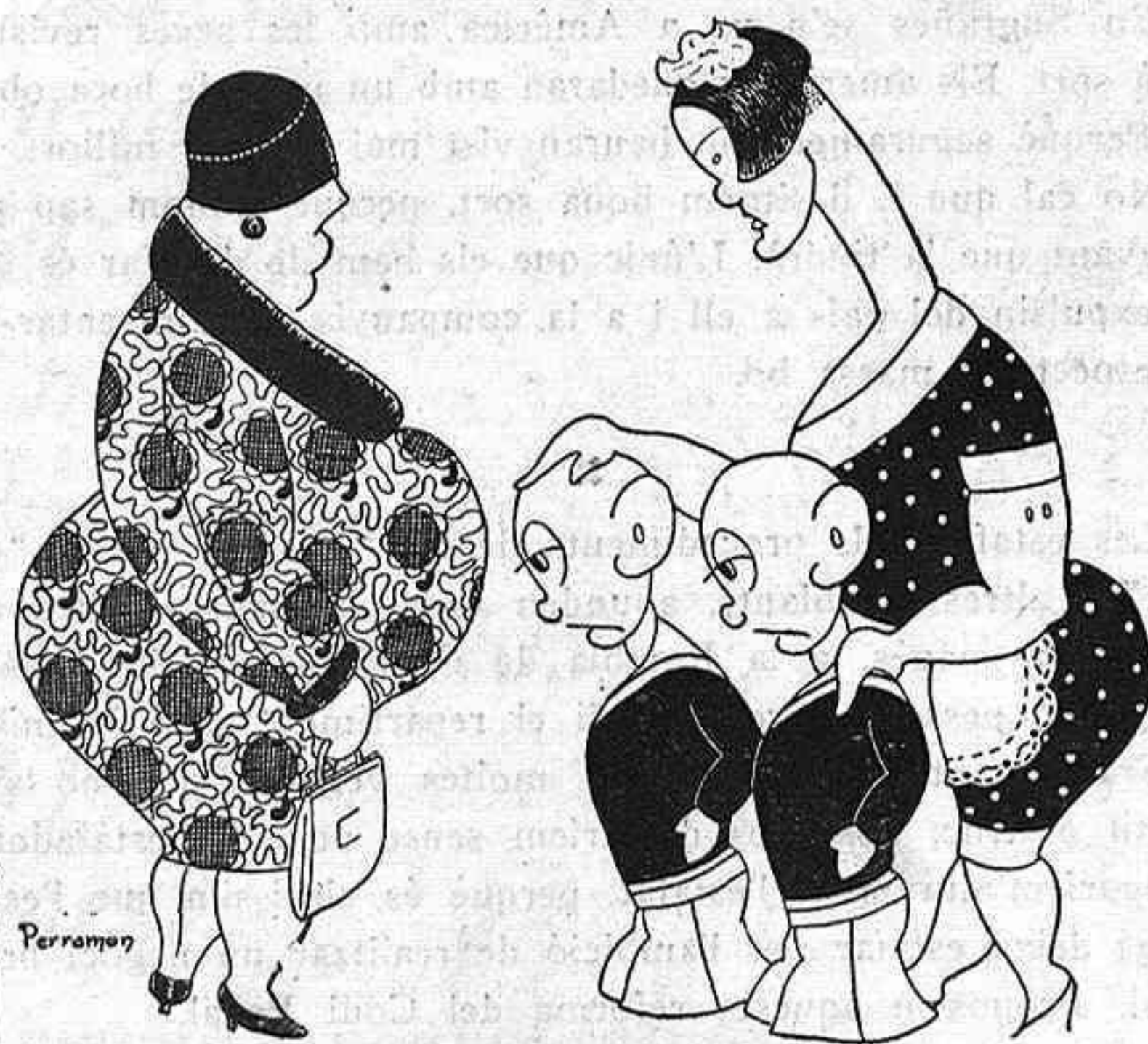
Segons tenim entès hi correran els asos estrangers que tant fan enraonar en la volta a França.

A més enguany la prova serà de sis etapes i s'acabarà el diumenge dia 29. Cal confiar en un gros èxit, i si no, ja ho sentirem a dir.

De moment la U. S. de Sans, que és l'organitzadora, així ho confia i gairebé n'estan més que segurs.

Val més així.

TEIXI

ELS BESSONS

—I que són iguals aquests bessons! Com s'ho fan per a conèixe'ls?

—Molt senzill: miri, aquest és l'un i aquest és l'altre.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA i "La Campana de Gràcia" han demanat i demanen de cor l'indult de Joan Baptista Acher "Shum". Cap diari d'esquerra ens ha seguit. Per què? Quan s'ha tractat d'altres indults han fet la gran campanya. Per què no, la fan ara per aquest xicot artista i idealista, que potser s'ho mereix més? No ho entenem. Malgrat tot, nosaltres seguirem, perquè estem segurs que es tracta d'una obra de justícia.

✂

El general Estrada volia fer una revolució a Mèxic, però els nordamericans capturaren a ell i als seus homes.

Estan ben frescos els mexicans. Després de les lluites religioses, un intent de revolució política. Allò és una olla de grills.

Però, almenys, estan més divertits que nosaltres.

✂

I a Rússia, què passa? Diuen que hi ha una revolució anti-soviètica. També estan bons aquells. Per dolent que sigui el règim soviètic, era molt pitjor el règim tsarista, malgrat el que puguin dir els dretistes.

✂

Hom diu que el dia del temporal, l'alcalde senyor Ponsà no es deixà veure per res. Eren quarts d'onze de la nit que encara l'estaven cercant.

L'endemà el senyor Ponsà explicà que havia recorregut els principals llocs sinistrats.

✂

En Sugrañes se'n va a Amèrica amb les seves revistes. Farà sort. Els americans quedaran amb un pam de boca oberta. Perquè segurament no hauran vist mai revistes millors.

No cal que li desitgem bona sort, perquè tothom sap per endavant que la tindrà. L'únic que els hem de desitjar és que no expulsin del país a ell i a la companyia per presentar-los un espectacle massa bo.

✂

Les estafes pels procediments de les "misses", de la "caritat" i altres semblants, abunden cada dia més. L'altre dia mateix, un pagès, a la Rambla de Canaletes, es deixà estafar 35.000 pessetes, proposant-li el repartiment de mig milió.

Francaament, després de les moltes vegades que no s'ha repetit el truc, nosaltres deixariem sense pena a l'estafador i castigariem durament l'estafat, perquè és claríssim que l'estafat es deixa estafar per l'ambició de realitzar un negoci brut, ilegal. Proposem aquesta reforma del Codi Penal.

✂

Efectivament, la Festa Major de Gràcia ha resultat molt. Si és possible, ha estat millor que els altres anys. Allò era un "no va més" d'alegria i divertiment. Hi anà gairebé tota la ciutat de Barcelona i molta gent de prop de Barcelona i àdhuc de lluny.

Vàrem passar uns bons dies, el que se'n diu uns bons dies. Ens reca que s'hagi acabat.

El primer de setembre es posarà a la venda l'obra del nostre company Lluís Capdevila "Memòries d'un llit de matrimoni", novella valenta i interessant que és cridada a obtenir un gran èxit.

✂

Han contret matrimoni el nostre amic l'escriptor i bon català, en Josep Freixes Paquín, amb la senyoreta Na Concepció Martínez Serrano.

Els desitgem molts anys de vida feliça.

S. V.: Massa poc gai.—M. V.: Bé, la vostra poesia; ja és a les caixes.—Sart: Els vostres dos dibuixos són dolents.—Ll. M. H.: Va bé, la vostra poesia. La publicarem.—M. M. A.: No està gens bé; no ho podem admetre.—C. S. P.: Hem rebut, ara, els vostres tres madrigals. Són fins i els publicarem.—A. C.: Passem el vostre article, polític, a la direcció de "La Campana de Gràcia".—Pistatxo: No entenem com no compreníeu que tot el que dèiem de les vostres poesies era una manera de dir que eren dolentes. De la darrera, en diem el mateix.—J. R.: No és res, la vostra visió de "cabaret", però la farem anar.—R. S. Ll.: Ens va bé; ho publicarem separat.—S. M.: Acceptat el nou full d'estiueig.—P. R.: Amb bona voluntat, pot anar.—Fra Granota: No heu estat tan encertat com els altres cops; però, no obstant això, la vostra prosa té força gràcia. Ho publicarem.—P. Frasi: No us podem donar aquest gust. La vostra poesia és dolenta.—J. P. C., de S.: Bé, ja és a les caixes.—Llevantí: El tema de la vostra poesia, és un tema molt gastat.—Hibina: No, la vostra poesia no pot anar a l'Almanac.—Fenicex: Rebuda la vostra nova prosa. Bé.—J. M. P.: Acceptada, la vostra poesia.—Kadafort: La vostra lletra no és gran cosa; però, arreglada un xic, anirà.—Xorca de Tordera: Un dels dos articles vostres, no s'ha pogut publicar per causes ben alienes; l'altre ja es publicarà. No sigueu impacient.—J. B.: Bé, la nova espurna.—J. A.: Acceptada la vostra poesia.—P. 18: Tracteu altres temes, si us plau, perquè vós escriviu bé. De totes maneres, si ens prometeu no tractar més aquest tema, potser publicarem aquest article.—L. N.: Totes quatre poesies van al cove. I consti que no estan pas del tot ("del tot", eh!) malament; però, són massa enganxoses.—J. P.: Bé, la vostra sardana anirà a l'Almanac.—Siset: No podem acceptar els vostres dos dibuixos.—J. R.: Bé.—S. Garça, de V. i S.: No podem acceptar res escrit a ambdues cares del paper. Ans de voler escriure, apreneu com es fa.—R. X.: Acceptada la vostra poesia "Mestressa sou del meu cor..."—J. G. Q.: Va al cove.—Obrer badaloní: Els col·laboradors espontanis no cobren res pels treballs que ens envien.—J. A.: No podem publicar la poesia "Retorn" degut a les circumstàncies.

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT REVISAT

PER LA PREVIA CENSURA

Els primers dies de la setmana
que ve es posarà a la venda la

SEGONA SÈRIE de PRESONS D'EUROPA

Un volum en 8.^u Pessetes 2

Llibres de gran èxit

Alexandre Plana	<i>El mirall imaginari</i>	Pessetes 4
Pere Coromines	<i>La vida austera</i>	» 2
Josep M. ^a Junoy	<i>El gris i el cadmi</i>	» 4'50
Josep Plà	<i>Llanterna màgica</i>	» 4
Pere Coromines	<i>Cartes d'un visionari</i>	» 4
Cristòfor de Domènec	<i>Carnet d'un heterodox</i>	» 3
Mossèn Piu	<i>Anissos de frare</i> (Xistus de Sagristia)	» 1
Miquel Ferrà	<i>A mig camí</i> (Poesies)	» 4
Octavi Artís	<i>Recull d'itineraris excursionistes</i>	» 2'50
Josep M. ^a de Sagarra	<i>Cançons de totes les hores</i>	» 7

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Cir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, ademés, 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebaixes.

LES PRECAUCIONS DEL SENYOR ESTEVE

—A mi aigüat com el del passat dissabte? I ca, home!
Amb aquest trajo vaig a tot arreu jo!